

Social work in de multiculturele samenleving

Zwolle, 12 april 2006

Jos van der Lans

Opzet college

- Overzicht professioneel klimaat sinds WOII
- Kenmerken en kenteringen
- Culturele achtergronden verklaard
- Wat betekent dat voor de ontwikkeling van de multiculturele samenleving
- Interventies, frontprofessionaliteit en normativiteit

professionele bewegingen

- tot 1960/65 ER BOVEN OP
- tot 1980/85 ER NAAST
- tot 2005 ER VANDAAN
- na 2005 ER OP AF

kenteringen

● tot 1960/65 ER BOVEN OP

Herman Milikowski: Lof der onaangepastheid

● tot 1980/85 ER NAAST

Hans Achterhuis: De markt van welzijn en geluk

● tot 2005 ER VANDAAN

WRR: Bewijzen van goede dienstverlening

● na 2005 ER OP AF

1945 – 1965

ER BOVENOP

● **Professionele ambitie:**

- Beschavingsoffensief, onmaatschappelijkheidsbestrijding
- Ontwikkeling van een professie (sociale wetenschappen)

● **Institutionele vormgeving:**

- Particulier initiatief, verantwoording in eigen kring
- Verzuilde organisaties, Weinig staatsinvloed.

● **Belangrijkste steekwoorden:**

- moralistisch en regentesk, ingetogen samenleving

Lof der onaangepastheid

- Verzet tegen de verplichte aanpassing van de 'onderlaag' door de 'bovenlaag', alsof deze laatste het patent zou hebben op de 'juiste levenswijze'.
- Onaangepastheid is het beste startpunt voor mensen om hun emancipatie te beginnen. Dat moet op basis van een eigen cultuur, een eigen levenswijze.
- De armbezorgers en woningopzichteressen wilden dat mensen zich aanpassen, emanciperen is, volgens Milikowski, wat anders.

1965 – 1985 ER NAAST

● **Professionele ambitie:**

- Maatschappelijke veranderingsperspectief
- Clienten zijn slachtoffers / onderdrukten
- Gestuurde zelfontplooiing
- Optimaliseren van kansen

● **Institutionele vormgeving**

- Ontzuiling en democratisering,
- Aansturing door overheid
- Professionals ontdeden zich van hun zuilbazen
- Professionele instellingen

De markt van welzijn en geluk

- Niet de behoefte van burgers naar allerlei soorten hulpverlening en welzijnswerk bepaalde het aanbod bepaalde, maar het was andersom: het aanbod riep de vraag op.
- Daarmee kwam het altruïsme van een net aangetreden generatie welzijnswerkers onder vuur te liggen, want het diende vooral hun eigen professionele belangen.
- Gevolg: paternalisme-syndroom en het geitenwollen-sokken-syndroom

1985 – 2005 ER VANDAAN

● **Professionele kenmerken:**

- in het defensief (zachte sector, geitenwollen sokken, zachte heelmeesters)
- professionals ondergeschikt aan organisatie/management
- aandacht voor verantwoording: registratievlucht

● **Institutionele vormgeving:**

- Schaalvergroting, prestatieverantwoording naar overheid
- Opkomst en professionalisering van managers
- Interne controle en verantwoording (planning & control)
- Maatschappelijke ondernemingen / marktwerking

Bewijzen van goede dienstverlening

Kritiek op beheersingsdrang

Cijferfetichisme en
verantwoordingsoverdaad

Cultuur van het wantrouwen

Schaalvergroting en marktwerking

Aandacht voor professionals

Pleidooi voor frontprofessionaliteit

Jaap Peters & Judith Pouw

Intensieve Menshouderij

Hoe Kwaliteit
oplost in rationaliteit

www.uit-tips.nl

Multiculturele samenleving

- mengeling van
ER NAAST en ER VANDAAN
- slachtoffers / uitgebuit / solidariteit / jaren zeventig
- behoud van eigen taal en cultuur
- inburgering vrijwillig
- prudent-progressieve mentaliteit / tolerantie als basiskenmerk / angst voor discriminatie

2002 FORTUYN-REVOLUTIE

EINDE VAN HET PRUDENT- PROGRESSIEVE TIJDPERK

1. Afwezigheid in leefwereld
2. Ontkenning/verdringing van problemen
3. Behoefte aan sociale interventie
4. ER OP AF

2005- 2025 ER OP AF

- in plaats van kantoor LEEFWERELD georiënteerd; (CRASH)
- ontwikkeling frontprofessionaliteit
- streetwise professionals (voetbalkooi)
- remix van de geschiedenis, het beste van alle tijdvakken bijeen brengen

TOPOGRAFIE LOKALE WELZIJNS EN ZORGPRAKTIJKEN

	ZEGGENSCHAP	INSPRAAK	SAMENSPRAAK	TOESRPAAK
situatie individu	bestaanszekerheid	redelijk zelfredzaam	afhankelijk	problematisch
situatie buurt	grote cohesie	grote diversiteit	grote veranderingen	structurele achterstand
professional als	adviseur	coach	uitvinder	wijkagent
aard interventie	zelforganisatie	begeleiding	stimuleren	corrigeren
beschikbaarheid	laag	regelmatig	projectmatig	hoog
plaats interactie	kantoor	ontmoetingsplekken	ontmoetingsplekken	thuis en op straat
werkvormen	PGB, vouchers, wijkaandelen	scholing, opbouwwerk	organisatie, opbouwwerk	bemoeizorg
transactie	geld	kennis	hand- en spandiensten	aandacht
keuzevrijheid	maximaal	te leren	te activeren	minimaal

www.josvdlans.nl

 <p>Koning Burger</p>	 <p>JOS VAN DER LANS JOURNALIST - POLITICUS</p>	
 <p>commentaar & recensies</p>	 <p>zoeken</p>	 <p>www.eenandernederland.nl</p>
		
 <p>journalist/publicist</p>	 <p>curriculum vitae</p>	 <p>groenlinks politicus</p>
		
 <p>contact</p>	 <p>weblog</p>	 <p>boeken</p>
		
 <p>links</p>	 <p>eerste kamer</p>	 <p>site-info</p>